

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
035 «Філологія»

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ І РЕСПОНДЕНТІВ

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Воно було анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у II семестрі 2022-2023 навчального року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) 035 «Філологія». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містив 8 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програми. Бланк анкети «Якість освіти» містив 34 запитання, три з яких – відкриті.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗА АНКЕТОЮ «ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ»

В опитуванні взяли участь всього 55 здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Філологія».

18 студентів **другого курсу**, які вже закінчили перший рік навчання, подали відповіді на вісім запитань анкети. Найбільший відсоток (94,4) позитивної реакції «так» викликало питання щодо достатнього обсягу практичної підготовки, що закладений в освітню програму спеціальності «українська мова та література».

Однаково – на 83,3% – студенти задоволені як освітньою програмою стосовно вільного вибору дисциплін, так і в питанні про очікування щодо її реального змісту. Такі дані свідчать про те, що навчаються за чинною програмою молоді люди, які цілеспрямовано вступали в наш ВУЗ.

Запитання «Чи порушується, на вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?» отримало переважно результати «ні» (77,8%), що демонструє продуманість та взаємозв'язок навчальних дисциплін.

Негативно (66,7%) відгукнулися студенти про дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін освітньої програми, тому можемо вважати інформацію в дисциплінах є пізнавальною, новаторською, оригінальною.

Також були запитання відкритої форми («Якими дисциплінами, на Вашу думку, слід доповнити освітню програму?»; «Які з дисциплін, на Вашу думку, можна вилучити з ОП підготовки фахівців Вашої спеціальності?»; «Що, на Вашу думку, слід змінити в ОП для Вашої спеціальності?»), на які студенти мали записати свої міркування в довільній формі. Варто звернути увагу, що на всі три такі питання пошукачі переважно відповіли однотипно: «є всі необхідні для фаху дисципліни»; «не потрібно вилучати»; «не думаю, що слід щось змінювати».

15 студентів **третього курсу**, ознайомившись з питаннями опитувальника, подали своє бачення щодо якості освітньої програми 035 Філологія.

Достатньо високо – 93,3% – оцінили пошукачі першого рівня вищої освіти обсяг практичної підготовки, що закладений в їх освітню програму. З такими ж показниками було позитивно прореаговано на запитання «Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?». Такі результати свідчать про те, що наповнення освітньої програми не переобтяжує можливості студентів і практичні завдання є посильними для їх виконання.

Аналогічно до попередніх показників – 93,3% відповідей з варіантом «ні» показало відношення студентів до того, що в освітній програмі не зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін.

Актуальне питання про вільний вибір дисциплін в освітній програмі студентами було оцінено на 80% як реалізованим. Тому третьокурсники мають можливість обирати ту вибірккову дисципліну, яка видається їм цікавою та потрібною для майбутньої роботи.

Подібними виявилися і результати щодо логіки викладання дисциплін освітньої програми. 80% студентів переконані в тому, що навчання є поступальним та розвиваючим.

Питання з відкритими відповідями дозволили студентам висловити свої окремі думки. Загалом у міркуваннях щодо додаткових дисциплін переважає психологія та «все влаштовує». Що стосується провокативного запитання «Які з дисциплін, на Вашу думку, можна вилучити з ОП підготовки фахівців Вашої спеціальності?», то відповідями були «таких немає» чи «всі дисципліни коректно та влучно підібрані. Вони допомагають всебічно розвиватися та дізнаватися нове». Щодо можливих змін в освітній програмі думки студентів розійшлися, оскільки вони в процесі опанування цікавого матеріалу за допомогою різних форм навчання.

Відповіді випускників – **четвертого курсу (22 студенти)** – видаються важливими, оскільки вони завершують навчання першого рівня вищої освіти.

Однаково з результатом 100% «так» молоді люди відповіли на два запитання: «Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?» та «Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?». Бачимо, що студенти високо оцінюють змістовне наповнення та практичну форму роботи в освітній програмі.

На питання про дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін висновки були зроблені як 100% «ні», що підтверджує впорядкованість та узгодженість складових освітньої програми.

Забезпечення достатньою кількістю вибірових дисциплін дозволив студентам відповісти «так» (95,5%) в питанні чи реалізовується такий вибір.

Важливою видається і логіка викладання дисциплін в освітній програмі, на що пошукачі вищої освіти переконливо (95,5%) відреагували як «ні» (в значенні «не порушується»).

Студентам було надано можливість і для особистих висловлювань на питання відкритого типу. Так, «наявних дисциплін достатньо» переважає відповідь на пропозицію про додаткові дисципліни. Жодну дисципліну не бажають вилучати з освітньої програми, оскільки вважають всі «влучними» та «доречними». Також найчастотніше подано відповідь «мене все влаштовує» на пропозицію до змін в чинній освітній програмі.

Таким чином, дослідження продемонструвало чималий відсоток позитивної оцінки освітньої програми пошукачами першого рівня вищої освіти.

Разом з тим, за результатами опитування сформовано пропозицію робочій групі ОПП щодо поліпшення змістового складника освітньо-професійної програми – вивчити питання щодо розширення переліку вибірових дисциплін.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ЗА АНКЕТОЮ

«ЯКІСТЬ ОСВІТИ»

В опитуванні взяли участь всього 55 здобувачів вищої освіти, які навчаються на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Філологія». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за двома частинами.

Результати оцінювання першої частини здобувачами **2 курсу** вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Філологія» здобувачами вищої освіти
(у відсотках)

Питання	Цілком погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не погоджуюсь
1. Студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти	78,9	21,1	-
2. Я маю можливість вільно обирати навчальні дисципліни	63,2	36,8	-
3. Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін	15,8	47,4	36,8
4. Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь	42,1	47,4	10,5
5. Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими	47,4	47,4	5,2
6. Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу	42,1	57,9	-
7. Я отримую цей відгук дуже швидко	36,8	47,4	15,8
8. Цей відгук допоміг мені прояснити ті речі, які я не розумів(ла)	36,8	63,2	-
9. Всі викладачі моєї спеціальності висококваліфіковані та компетентні	68,4	31,6	-
10. Всі викладачі моєї спеціальності добре організовані та підготовані до занять	78,9	21,1	-
11. У мене є можливість оцінювати роботу моїх викладачів	52,6	31,6	15,8
12. Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання	57,9	31,6	10,5

13. Я маю змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність	42,1	52,6	5,3
14. Я отримую корисні настанови та вичерпні консультації, коли мені необхідно робити вибір щодо мого навчання	57,9	36,8	5,3
15. Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю	63,2	36,8	-
16. Викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання	47,4	52,6	-
17. Всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття	63,2	31,6	5,2
18. Методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім	57,9	42,1	-
19. Частку навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою	57,9	42,1	-
20. Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними	42,1	47,4	10,5
21. У мене є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів	57,9	42,1	-
22. Розклад моїх занять є ефективним та зручним	52,6	36,8	10,5
23. Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету	68,4	31,6	-
24. Я маю доступ до важливої інформації і даних щодо моїх навчальних курсів та успішності	52,6	36,8	10,5
25. Я ознайомлений з порядком оскарження результатів заліків, іспитів	57,9	26,3	15,8

26. Я ознайомлений з порядком перескладання заліків, іспитів	63,2	26,3	10,5
27. Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності	63,2	26,3	10,5
28. Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті	63,2	26,3	10,5
29. Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету	36,8	42,1	21,1
30. Під час навчання загальне ставлення викладачів до мене було об'єктивним і неупередженим	57,9	42,1	-
31. Всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою	89,5	10,5	-

У другій частині студенти 2 курсу доволно відповідали на три запитання. На перше питання – «Що Вам подобається в університеті?» – пошукачі загалом позитивно відреагували, відзначивши, що їм «все подобається», «організація навчального процесу та ставлення викладачів до студентів», «компетентні викладачі, які не тільки чітко подають матеріал, а ще й добре знаходять спільну мову зі студентами. Також подобаються заходи, які робить профком та студрада». Друге питання («Що Вам не подобається в університеті?») продемонструвало різне бачення студентів: «викладання деяких предметів»; «очне навчання»; «пари занадто рано починаються»; «все подобається». Також другокурсники мали можливість висловити свої пропозиції щодо діяльності університету, з-поміж яких було зазначено: «дайте можливість обирати онлайн чи офлайн навчання»; «я люблю свою спеціалізацію та не жалкую, що вступила саме в цей університет!».

Результати оцінювання першої частини здобувачами **3 курсу** вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлені у Таблиці 2.

Таблиця 2

Оцінювання якості змісту ОПП «Філологія» здобувачами вищої освіти
(у відсотках)

Питання	Цілком погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не погоджуюсь
1. Студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти	86,7	13,3	-
2. Я маю можливість вільно обирати навчальні дисципліни	80	6,7	13,3
3. Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін	33,3	46,7	20
4. Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь	53,3	26,7	20
5. Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими	66,7	26,7	6,6
6. Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу	66,7	33,3	-
7. Я отримую цей відгук дуже швидко	73,3	20	6,7
8. Цей відгук допоміг мені прояснити ті речі, які я не розумів(ла)	73,3	20	6,7
9. Всі викладачі моєї спеціальності висококваліфіковані та компетентні	80	13,3	6,7
10. Всі викладачі моєї спеціальності добре організовані та підготовані до занять	86,7	13,3	-
11. У мене є можливість оцінювати роботу моїх викладачів	66,7	26,7	6,6
12. Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання	60	33,3	6,7

13. Я маю змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність	86,7	6,65	6,65
14. Я отримую корисні настанови та вичерпні консультації, коли мені необхідно робити вибір щодо мого навчання	53,3	33,3	13,3
15. Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю	66,7	33,3	-
16. Викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання	66,7	33,3	-
17. Всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття	66,7	33,3	-
18. Методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім	93,3	-	6,7
19. Частку навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою	66,7	26,7	6,6
20. Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними	53,3	46,7	-
21. У мене є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів	73,3	26,7	-
22. Розклад моїх занять є ефективним та зручним	86,7	13,3	-
23. Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету	80	13,3	6,7
24. Я маю доступ до важливої інформації і даних щодо моїх навчальних курсів та успішності	80	13,3	6,7
25. Я ознайомлений з порядком оскарження результатів заліків, іспитів	86,7	-	13,3

26. Я ознайомлений з порядком перескладання заліків, іспитів	100	-	-
27. Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності	80	6,7	13,3
28. Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті	80	6,7	13,3
29. Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету	66,7	13,3	20
30. Під час навчання загальне ставлення викладачів до мене було об'єктивним і неупередженим	93,3	6,7	-
31. Всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою	100	-	-

У другій частині опитувальника студенти 3 курсу довільно відповідали на три запитання. На перше питання («Що Вам подобається в університеті?») пошукачі відгукнулись так: «розклад, підхід викладачів до навчання, цілісність і зрозумілість викладу інформації»; «Цікаві дисципліни, знання з яких можна використовувати не лише в науковій сфері, але й у побуті; компетентні викладачі; комфортні та гарні аудиторії (новий корпус); їдальня»; «приємна атмосфера серед одногрупників, хороші викладачі та зручний розклад занять, який дає можливість якісно підготуватись та відпочити. Також подобається поживлення студентського життя подіями як і в університеті, так і поза його межами (наприклад, поетичний фестиваль, про який викладали інформацію в телеграм канал філологічного факультету тощо)»; «невелике навантаження, що залишає багато часу для особистого життя»; «кваліфіковані спеціалісти та проведення пар»; «якісна освіта та цікавий навчальний матеріал». Друге запитання – «що Вам не подобається в університеті?» – викликало різні пропозиції: «коли немає опалення, то в університеті дуже

холодно, особливо в старому корпусі, на мою думку, у такі періоди варто переходити на дистанційну форму навчання»; «те, що, мабуть, певні предмети не подобаються»; «відсутність проекторів для візуалізації презентацій в аудиторіях». У довільних міркуваннях щодо діяльності університету, третьокурсники запропонували, що «було б краще частіше влаштовувати літературні читання на факультеті. В нас дуже багато творчих людей, які бояться показати себе, але серед своїх, їм, можливо, було б легше висловитись».

Результати оцінювання першої частини анкети здобувачами **4 курсу** вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлені у Таблиці 3.

Таблиця 3

Оцінювання якості змісту ОПП «Філологія» здобувачами вищої освіти
(у відсотках)

Питання	Цілком погоджуюсь	Частково погоджуюсь	Не погоджуюсь
1. Студенти мають можливість бути залученими до забезпечення якості освіти	81	19	-
2. Я маю можливість вільно обирати навчальні дисципліни	76,2	23,8	-
3. Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін	28,6	47,6	23,8
4. Я маю можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь	28,6	61,9	9,5
5. Спосіб і методи оцінювання та виставлення балів в університеті є справедливими	61,9	33,3	4,8
6. Я отримую детальний відгук (зворотній зв'язок) про мою роботу	81	19	-
7. Я отримую цей відгук дуже швидко	57,1	33,3	9,5

8. Цей відгук допоміг мені прояснити ті речі, які я не розумів(ла)	76,2	23,8	-
9. Всі викладачі моєї спеціальності висококваліфіковані та компетентні	66,7	28,6	4,7
10. Всі викладачі моєї спеціальності добре організовані та підготовані до занять	71,4	28,6	-
11. У мене є можливість оцінювати роботу моїх викладачів	52,4	33,3	14,3
12. Я отримую достатньо підтримки і корисних порад щодо мого навчання	76,2	23,8	-
13. Я маю змогу швидко контактувати з викладачами, коли виникає така необхідність	57,1	33,3	9,5
14. Я отримую корисні настанови та вичерпні консультації, коли мені необхідно робити вибір щодо мого навчання	71,4	23,8	4,8
15. Моє навчання належним чином готує мене до сучасної кар'єри за моєю спеціальністю	76,2	19	4,8
16. Викладачі застосовують різноманітні викладацькі методики для забезпечення ефективності навчання	66,7	33,3	-
17. Всі викладачі якісно пояснюють ключові поняття	66,7	33,3	-
18. Методичне забезпечення самостійної роботи було достатнім	71,4	28,6	-
19. Частку навчального часу, відведена на самостійну роботу, була достатньою	90,5	9,5	-
20. Необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу є доступними	66,7	33,3	-

21. У мене є стабільний доступ до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів	90,5	4,75	4,75
22. Розклад моїх занять є ефективним та зручним	85,7	9,5	4,8
23. Під час будь-яких змін у моєму навчальному курсі чи у викладанні ефективно використовується комунікація між студентами і представниками факультету	85,7	14,3	-
24. Я маю доступ до важливої інформації і даних щодо моїх навчальних курсів та успішності	71,4	28,6	-
25. Я ознайомлений з порядком оскарження результатів заліків, іспитів	71,4	28,6	-
26. Я ознайомлений з порядком перескладання заліків, іспитів	81	14,3	4,7
27. Я ознайомлений з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності	71,4	14,3	14,3
28. Я ознайомлений з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті	71,4	19	9,5
29. Я ознайомлений з роботою психологічної служби університету	47,6	23,8	28,6
30. Під час навчання загальне ставлення викладачів до мене було об'єктивним і неупередженим	85,7	9,5	4,8
31. Всі навчальні дисципліни за моєю освітньою програмою викладаються українською мовою	100	-	-

У другій частині анкети студенти 4 курсу довільно відповідали на три запитання. На перше питання («Що Вам подобається в університеті?») пошукачі подали чимало позитивних відгуків: «мені подобається розклад

нашого навчання і те що, всі викладачі з повагою ставляться до студентів, готові допомогти та піти назустріч. Загалом процес навчання є досить комфортним, цікавим та інформативним»; «цікаве, насичене студентське життя і навчання»; «якість викладання, компетентні викладачі, об'єктивне оцінювання, можливість навчатися онлайн»; «свобода слова, думок, моя спеціальність і дисципліни»; «викладачі, котрі зацікавлені в тому, щоб донести матеріал чітко, лаконічно, без зайвої інформації» та под. Відповіді на друге запитання («що Вам не подобається в університеті?») засвідчило різні погляди студентів: «стан навчальних аудиторій»; «ставлення деяких викладачів»; «моментами неналежні умови»; «усе подобається». Також бакалаври висловили свої коментарі та пропозиції щодо діяльності університету: «адміністрація університету чудово виконує свою роботу, залучаючи студентів до активної участі у житті філологічного факультету та університету загалом»; «дуже подобається робота університету зараз, у такий складний час. Радію, що дві сторони мають змогу працювати, також вдячна керівництву за те , що знаходять компроміси і альтернативи для тих , хто не знаходиться в Одесі»; «усе добре.».

Результати опитування здобувачів вищої освіти доведені до відома декана філологічного факультету, гаранта ОПП «Філологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та завідувачів кафедр філологічного факультету – для обговорення на засіданнях Вченої ради факультету, кафедр, робочої групи, з метою подальшого вдосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.